

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/24-14/17

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 18. siječnja 2024.

**MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA**
gospodinu
Damiru Habijanu, ministru

U prilogu dostavljam zastupničko pitanje **Zvonimira Troškota**, zastupnika u Hrvatskom saboru, postavljeno u skladu s odredbom članka 140. Poslovnika Hrvatskoga sabora.

Na temelju članka 142. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, odgovor u pisanom obliku na postavljeno zastupničko pitanje dostavite u roku od 30 dana od dana kad Vam je pitanje dostavljeno.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

Na znanje:
- Vlada Republike Hrvatske

HRVATSKI SABOR

KLUB ZASTUPNIKA MOSTA

Zastupnik Zvonimir Troškot

U Zagrebu, 17. siječnja 2024.

HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka

Priljeno: 17-01-2024		
Klasifikacija oznaka:	Org. jed.	
021-03/24-14/17	65	
Uredbeni broj:	Prih.	Vrij.
6531-24-1	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Zastupničko pitanje gospodinu Damiru Habijanu, ministru gospodarstva i održivog razvoja

Temeljem članka 140. Poslovnika Hrvatskog sabora upućujem Damiru Habijanu, ministru gospodarstva i održivog razvoja,

ZASTUPNIČKO PITANJE

Poštovani ministre Habijan,

Tijekom travnja 2022. godine, tadašnji predsjednik Uprave Hrvatske elektroprivrede (HEP) Frane Barbarić potpisao je dugoročni ugovor o kupovini električne energije iz uvoza za potrebe domaćeg tržišta vrijedan oko 454 milijuna eura, no odredbe ugovora su, kako je već vidljivo u drugoj godini izvršenja ugovora (2023.), vrlo rizične po HEP i mogle bi mu nanijeti golemu financijsku štetu. Naime, ugovor o kupovini električne energije, Uprava HEP-a potpisala je u trenutku kada su se cijene električne energije na europskom tržištu, zbog posljedica egzogenih šokova, dostizale cjenovne iznose od 180 pa do 230 eura za megavatsat (MWh). Nikada se u povijesti HEP-a nije dogodilo da su se ovakvi ugovorni aranžmani potpisivali na period od pet godina. Nadalje, prema saznanjima MOST-a, ovakva transakcija, potencijalno vrlo štetna, je bila izvršena bez saznanja tadašnjeg Nadzornog odbora. Na službenim stranicama HEP-a dane su Odluke Nadzornog odbora u sastavu (Goran Granić, Ivo Ivančić, Lukša Lulić i Jelena Zrinski Berger), na temelju kojih se isključivo potvrđivao mandat Upravi društva u sastavu (Frane Barbarić, Petar Sprčić i Tomislav Šambić), no nigdje se ne spominju niti odobravaju ovakve dugoročne kupovine električne energije iz uvoza. Zamolit ćemo Vas službenu pismenu potvrdu je li transakcija bila provedena bez saznanja tadašnjeg Nadzornog odbora. Nadalje zamolit ćemo Vas odgovor, ima li dugoročni ugovor o kupovini električne energije iz uvoza za potrebe domaćeg tržišta klauzulu o osiguranju od naglih promjena cijena (tkz. hedging) i ako da na koji se način HEP zaštitio od naglih promjena cijena?

Dodatni financijsko-pravni rizik, na temelju kojeg koji će HEP ostvariti veliku financijsku štetu, proizlazi iz činjenice da ranije spomenuti petogodišnji ugovor predviđa fiksnu cijenu energije, što drugim riječima znači da će ugovorena uvozna cijena električne energije od 130 do 160 eura vrijediti do isteka ugovora,

odnosno do srpnja 2027. godine, bez obzira na to kako će se cijena električne energije kretati na referentnim burzama. Nikada se u povijesti HEP-a nije dogodilo ovakav pravno-financijski presedan, da se ugovor o kupovini električne energije iz uvoza za potrebe domaćeg tržišta potpisao na pet godina. Kao što je vidljivo iz kretanja tržišnih cijena na Hungarian Power Exchange Ltd. (dalje HUPX) već u drugoj godini izvršenja ugovorne obveze (2023.), cijene na europskim energetske tržištima su pale daleko ispod ugovorenih, pri čemu HEP na kraju 2023. u prosjeku gubi između **22 – 53 eura po MWh** ovisno o LOT-u kupljene električne energije. Samo u 2023. godine ostvarena je financijska šteta od 17 milijuna EUR-a, ukoliko se ugovorene cijene iz LOT-ova usporede s tržišnim. Nastavno na to, ukoliko ovako nastave trendovi na europskom tržištu električne energije do kraja isteka ugovorne obveze, HEP-u će biti nanijeta šteta koja će se mjeriti i do razine 80 milijuna EUR-a, odnosno 18% ukupne investicije koja je iznosila 454 milijuna eura.

LOT 1 – Holding Slovenske Elektrane i AXPO Solutions

Month	Average Prices (EUR/MWh)	Holding Slovenske Elektrane i AXPO Solutions	Holding Slovenske Elektrane i AXPO Solutions	Holding Slovenske Elektrane i AXPO Solutions	Holding Slovenske Elektrane i AXPO Solutions	Holding Slovenske Elektrane i AXPO Solutions	Holding Slovenske Elektrane i AXPO Solutions
	HU	LOT 1	LOT 1 - Razlika mjesečna u cijenama 2023.	LOT 1 - prosječne mjesečne isporučene količine (MW/h)	LOT 1- Procjenjena dobit/ gubitak za 2023 (EUR)	LOT 1- Procjenjena dobit/ gubitak za 2024-2027 (EUR)	LOT 1- Procjenjena dobit/ gubitak za 2023-2027 (EUR)
January	148.69	€ 144.00	€ 4.69	24,382.72	€ 114,399.84	€ 457,599.55	€ 571,999.18
February	146.21	€ 144.00	€ 2.21	24,382.72	€ 53,921.36	€ 215,685.44	€ 269,606.80
March	113.37	€ 144.00	-€ 30.63	24,382.72	-€ 746,916.93	-€ 2,987,707.72	-€ 3,734,624.66
April	106.71	€ 144.00	-€ 37.29	24,382.72	-€ 909,184.41	-€ 3,636,737.64	-€ 4,545,922.05
May	88.19	€ 144.00	-€ 55.81	24,382.72	-€ 1,360,760.71	-€ 5,443,042.84	-€ 6,803,803.56
June	96.57	€ 144.00	-€ 47.43	24,382.72	-€ 1,156,392.64	-€ 4,625,570.56	-€ 5,781,963.20
July	94.98	€ 144.00	-€ 49.02	24,382.72	-€ 1,195,309.89	-€ 4,781,239.56	-€ 5,976,549.45
August	100.41	€ 144.00	-€ 43.59	24,382.72	-€ 1,062,798.02	-€ 4,251,192.09	-€ 5,313,990.11
September	103.81	€ 144.00	-€ 40.19	24,382.72	-€ 979,841.12	-€ 3,919,364.47	-€ 4,899,205.59
October	104.91	€ 144.00	-€ 39.09	24,382.72	-€ 953,234.59	-€ 3,812,938.37	-€ 4,766,172.96
November	99.38	€ 144.00	-€ 44.62	24,382.72	-€ 1,088,071.25	-€ 4,352,285.01	-€ 5,440,356.27
December	81.72	€ 144.00	-€ 62.28	24,382.72	-€ 1,518,651.91	-€ 6,074,607.63	-€ 7,593,259.53
			-€ 36.92	292,592.59	-€ 10,802,850.28	-€ 43,211,401.11	-€ 54,014,251.39

LOT 2 – Holding Slovenske Elektrane

Month	Average Prices (EUR/MWh)	Energy Finance Team	Holding Slovenske Elektrane	Holding Slovenske Elektrane	Holding Slovenske Elektrane	Holding Slovenske Elektrane	Holding Slovenske Elektrane
	HU	LOT EFT	LOT 2 - Razlika mjesečna u cijenama 2023.	LOT 2 - prosječne mjesečne isporučene količine (MW/h)	LOT 2- Procjenjena dobit/ gubitak za 2023 (EUR)	LOT 2- Procjenjena dobit/ gubitak za 2024-2025 (EUR)	LOT 2- Procjenjena dobit/ gubitak za 2023-2027 (EUR)
January	148.69	€ 160.00	-€ 11.31	6,549.48	-€ 74,062.55	-€ 148,125.10	-€ 222,187.65
February	146.21	€ 160.00	-€ 13.79	6,549.48	-€ 90,307.77	-€ 180,615.53	-€ 270,923.30
March	113.37	€ 160.00	-€ 46.63	6,549.48	-€ 305,424.87	-€ 610,849.74	-€ 916,274.60
April	106.71	€ 160.00	-€ 53.29	6,549.48	-€ 349,009.10	-€ 698,018.20	-€ 1,047,027.30
May	88.19	€ 160.00	-€ 71.81	6,549.48	-€ 470,307.71	-€ 940,615.42	-€ 1,410,923.13
June	96.57	€ 160.00	-€ 63.43	6,549.48	-€ 415,412.09	-€ 830,824.17	-€ 1,246,236.26
July	94.98	€ 160.00	-€ 65.02	6,549.48	-€ 425,885.71	-€ 851,731.42	-€ 1,277,597.13
August	100.41	€ 160.00	-€ 59.59	6,549.48	-€ 390,271.49	-€ 780,542.98	-€ 1,170,814.47
September	103.81	€ 160.00	-€ 56.19	6,549.48	-€ 387,988.31	-€ 735,976.62	-€ 1,103,964.93
October	104.91	€ 160.00	-€ 55.09	6,549.48	-€ 380,841.49	-€ 721,682.98	-€ 1,082,524.47
November	99.38	€ 160.00	-€ 60.62	6,549.48	-€ 397,060.17	-€ 794,120.35	-€ 1,191,180.52
December	81.72	€ 160.00	-€ 78.28	6,549.48	-€ 512,719.11	-€ 1,025,438.22	-€ 1,538,157.33
			-€ 52.92	78,593.75	-€ 4,159,270.36	-€ 8,318,540.73	-€ 12,477,811.09

LOT EFT – Energy Financing Team

Month	Average Prices (EUR/MWh)	Energy Finance Team	Energy Finance Team	Energy Finance Team	Energy Finance Team	Energy Finance Team	Energy Finance Team
	HU	LOT EFT	LOT EFT - Razlika mjesečna u cijenama 2023.	LOT EFT - prosječne mjesečne isporučene količine (MW/h)	LOT EFT- Procjenjena dobit/ gubitak za 2023 (EUR)	LOT EFT - Procjenjena dobit/ gubitak za 2024- 2027 (EUR)	LOT EFT - Procjenjena dobit/ gubitak za 2023-2027 (EUR)
January	148.69	€ 129.00	€ 19.69	9,896.64	€ 194,883.08	€ 779,532.33	€ 974,415.41
February	146.21	€ 129.00	€ 17.21	9,896.64	€ 170,335.62	€ 681,342.48	€ 851,678.11
March	113.37	€ 129.00	€ 15.63	9,896.64	-€ 154,718.73	-€ 618,874.91	-€ 773,593.64
April	106.71	€ 129.00	€ 22.29	9,896.64	-€ 220,577.02	-€ 882,308.07	-€ 1,102,885.09
May	88.19	€ 129.00	€ 40.81	9,896.64	-€ 403,866.22	-€ 1,615,464.86	-€ 2,019,331.08
June	96.57	€ 129.00	€ 32.43	9,896.64	-€ 320,915.76	-€ 1,283,663.04	-€ 1,604,578.80
July	94.98	€ 129.00	€ 34.02	9,896.64	-€ 336,711.79	-€ 1,346,847.15	-€ 1,683,558.94
August	100.41	€ 129.00	€ 28.59	9,896.64	-€ 282,926.87	-€ 1,131,707.48	-€ 1,414,634.35
September	103.81	€ 129.00	€ 25.19	9,896.64	-€ 249,255.70	€ 997,022.78	-€ 1,246,278.48
October	104.91	€ 129.00	€ 24.09	9,896.64	-€ 238,456.44	-€ 953,825.76	-€ 1,192,282.19
November	99.38	€ 129.00	€ 29.62	9,896.64	-€ 293,184.95	-€ 1,172,739.84	-€ 1,465,924.80
December	81.72	€ 129.00	€ 47.28	9,896.64	-€ 467,952.29	-€ 1,871,809.14	-€ 2,339,761.43
			-€ 21.92	118,759.69	-€ 2,663,347.06	-€ 10,413,388.24	-€ 13,016,735.30

HERA (Hrvatska energetska regulatorna agencija) je postalo regulatorno tijelo ovisno o ministarstvu gospodarstva, HEP-u i privatnim interesima te kao što je bilo očito u slučaju tržišta plina i nekoliko nedavnih slučajeva plinskih afera, tako je očito i na tržištu električne energije kako HERA nije uopće uključena u nabavke električne energije i nema osnovne informacije o cijenama i količinama uvezene električne energije. U službenom Godišnjem izvješću HERA-e za 2022. godinu, u sekciji 2.1 „Električna energija“ navedeno je da **HERA od 2016. godine** sustavno prati bilancu elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske na temelju satnih podataka o isporučenoj električnoj energiji koje dostavljaju operatori sustava. Također je navedeno kako HERA daje mišljenje na godišnja izvješća o sigurnosti opskrbe u prijenosnom/distribucijskom sustavu za prethodnu kalendarsku godinu s projekcijom za tekuću kalendarsku godinu na temelju kojih **Ministarstvo izrađuje vlastito godišnje izvješće o stanju sigurnosti opskrbe električnom energijom za prethodnu kalendarsku godinu i očekivanim potrebama za električnom energijom u Republici Hrvatskoj za buduće desetogodišnje razdoblje**. Sukladno navedenom, lijepo ćemo Vas zamoliti da nam u zakonskom roku od 30 dana dostavite mišljenje HERA-e na godišnja izvješća o sigurnosti opskrbe u prijenosnom sustavu za razdoblja 2021. godinu (u odnosu na 2020.) i 2022. godinu (u odnosu na 2021.) s projekcijama za 2022. i 2023. godinu. Također sukladno navodima službenog Godišnjeg izvješća HERA-e, lijepo ćemo Vas zamoliti da nam dostavite godišnje izvješće Ministarstva gospodarstva (nastalo na temelju Godišnjeg izvješća HERA-e za 2021.) na kojem je vidljivo da je Ministarstvo gospodarstva napravilo desetogodišnju projekciju za očekivanim potrebama za nabavkom električne energije i u kojem je vidljivo da je Ministarstvo gospodarstva unaprijed ukalkuliralo petogodišnju nabavku električne energije koju je izvršila Uprava HEP-a. Podsjećamo Vas, da Ste kao ministar gospodarstva ujedno i Predsjednik i jedini član Skupštine Društva HEP d.d..

Zaključno, koji je razlog da se i dalje električna energija nabavlja od tvrtki koje su u vlasništvu Vuka Hamovića (ETF - Energy Financing Team)? HEP je zbog sklapanja rizičnog ugovora s tvrtkama Vuka Hamovića prije petnaest godina pretrpio ogromne štete, kada je tadašnja Uprava na čelu s bivšim predsjednikom Ivanom Mravkom, u prvoj polovini 2009. raspisala natječaj za sklapanje jednogodišnjeg ugovora za kupovinu električne energije iz uvoza. U trenutku sklapanja ugovora, cijena struje na

međunarodnoj burzi bila oko 83 eura za MWh. No tek koji mjesec nakon potpisivanja ugovora cijena električne energije na burzi je pala na svega 40 eura za MWh (gubitak od 43 eura po MW/h), što je HEP-u zbog činjenice da ugovor nije bio zaštićen klauzulom o osiguranju od naglih promjena cijena, prouzročilo više od 120 milijuna eura gubitaka. Možete li objasniti zbog čega se vodstvo HEP-a i dalje vodi istim nerazboritim principima nabavke električne energije i to istih dobavljača kao i prije petnaest godina gdje je HEP ostvario značajne financijske gubitke na isti način kao što ih je počeo ostvarivati već u drugoj godini izvršenja dugoročne ugovorne obveze koja završava 2027. godine? Tko snosi odgovornosti za ovakve financijske gubitke HEP-a koji onda pokrivaju građani iz proračuna?

Unaprijed se zahvaljujemo.

Saborski zastupnik

Zvonimir Troškot

